

ADVIES Nr. 2.278

Zitting van woensdag 9 maart 2022

Compensatie verhoging minimumloon in het kader van het sociaal akkoord van 25 juni 2021 voor werkgevers behorend tot "categorie 2 en 3" van de structurele vermindering sociale zekerheid

x x x

3.072
3.075
3.257

ADVIES Nr. 2.278

Onderwerp : Compensatie verhoging minimumloon in het kader van het sociaal akkoord van 25 juni 2021 voor werkgevers behorend tot “categorie 2 en 3” van de structurele vermindering sociale zekerheid

Het Interprofessioneel Sociaal akkoord van 25 juni 2021 voor de periode van 2021-2022 voorziet in een verhoging van het minimumloon in drie stappen, waarvan de eerste stap wordt gezet op 1 april 2022. Daartoe werd de collectieve arbeidsovereenkomst nr. 43 van 2 mei 1988 betreffende de waarborg van een gemiddeld minimummaandinkomen, aangepast door de cao 43/15 van 15 juli 2021.

De regering heeft zich geëngageerd om de meerkost voor de werkgevers van de eerste verhoging van het minimumloon op 1 april 2022 zo maximaal mogelijk te compenseren door de invoering van een zeerlagelonencomponent. Ook voor de tweede en derde stap zal een deel van de loonkost worden gecompenseerd via het mechanisme van een zeerlagelonencomponent van de structurele vermindering.

Het onderzoek van deze kwestie werd toevertrouwd aan de commissie individuele arbeidsrelaties en sociale zekerheid.

Op verslag van deze commissie, heeft de Raad op 9 maart 2022 het volgende advies uitgebracht.

x x x

ADVIES VAN DE NATIONALE ARBEIDSRAAD

I. ONDERWERP EN DRAAGWIJDTE

A. Het Interprofessioneel Sociaal akkoord van 25 juni 2021 voor de periode van 2021-2022 voorziet in een verhoging van het minimumloon in drie stappen, waarvan de eerste stap wordt gezet op 1 april 2022. Daartoe werd de collectieve arbeidsovereenkomst nr. 43 van 2 mei 1988 betreffende de waarborg van een gemiddeld minimummaandinkomen, aangepast door de cao 43/15 van 15 juli 2021.

De regering heeft zich geëngageerd om de meerkost voor de werkgevers van de eerste verhoging van het minimumloon op 1 april 2022 zo maximaal mogelijk te compenseren door de invoering van een zeerlagelonencomponent. Ook voor de tweede en derde stap zal een deel van de loonkost worden gecompenseerd via het mechanisme van een zeerlagelonencomponent van de structurele vermindering.

B. Op die basis heeft de Raad in zijn advies nr. 2.237 van 15 juli 2021 voorgesteld om, voor wat betreft stap 1, voor zowel de werkgevers van categorie 1, 2 als 3 (a en b) van de structurele vermindering van de socialezekerheidsbijdragen, vanaf 1 april 2022 een zeerlageloonvermindering in te voeren waarvan de formule voorziet in een bovengrens van 1850 euro op maandbasis/ 5550 euro op kwartaalbasis (ZLL-grens), geïndexeerd, en een hellingsgraad van 0,4.

De Raad heeft er evenwel in dit advies op gewezen dat de zeerlageloonvermindering de werkgevers uit categorie 2 en 3b van de structurele bijdragenvermindering niet helemaal compenseert op macroniveau en dat er nog aanvullende maatregelen nodig zijn voor de maximale compensatie op macroniveau voor categorie 2 en 3b en dat hij voor het resterende bedrag een adequate oplossing zal uitwerken. Daarom heeft de Raad aan de regering gevraagd om het resterende bedrag dat op macroniveau niet gecompenseerd wordt, te reserveren in afwachting van een voorstel van de Nationale Arbeidsraad. Voor dit bedrag dient ook in alternatieve financiering te worden voorzien voor de sociale zekerheid indien er zou worden gekozen om met structurele verminderingen te werken.

In dit advies heeft de Raad ook aan de RSZ gevraagd om, in overleg met de sociale partners, de parameters van de zeerlageloonvermindering vast te leggen teneinde die compensatie uit te voeren.

Op basis van de berekeningen van de RSZ stelt de Raad onderstaande oplossing voor, met het oog op een maximale compensatie op macroniveau voor de werkgevers behorend tot categorie 2 en 3 van de structurele vermindering sociale zekerheid.

- C. De Raad heeft op dezelfde datum van onderliggend advies ook het advies nr. 2.277 uitgebracht dat samenhangt met dit advies. Het betreft een advies over het ontwerp van koninklijk besluit dat de zeerlagelonencomponent in de structurele vermindering concretiseert met de bedoeling om vanaf 1 april 2022 de macro-economische toename van de loonkost omwille van de verhoging van het gemiddeld minimummaandinkomen vanaf die datum te compenseren.

II. STANDPUNT VAN DE RAAD

Tijdens het onderzoek met het oog op een oplossing voor een maximale compensatie op macroniveau voor de werkgevers behorend tot categorie 2 en 3b van de structurele vermindering sociale zekerheid, heeft de Raad kunnen rekenen op de gewaardeerde toelichting en expertise van de RSZ. Hij dankt hen hiervoor.

- A. De Raad wijst in dit kader vooreerst op zijn recente adviezen in het kader van het onderbrengen van alle maatwerkbedrijven onder “categorie 3” van de structurele vermindering sociale zekerheid.

In het advies nr. 2.251 van 19 november 2021, betreffende hoofdstuk 2 van de titel “Sociale zaken” van het ontwerp van programmawet, op heden de programmawet van 27 december 2021, gepubliceerd op 31 december 2021, heeft de Raad zich gunstig uitgesproken over de door hoofdstuk 2 van het toenmalige ontwerp van programmawet beoogde integratie, vanaf 1 januari 2022, van de maatwerkbedrijven in categorie 3 van de structurele vermindering van socialezekerheidsbijdragen.

De Raad zag dit echter als een eerste fase, met onmiddellijke ingang. In het advies nr. 2.271 van 21 december 2021, betreffende het ontwerp van koninklijk besluit tot wijziging van het koninklijk besluit van 8 april 1989 tot uitvoering van artikel 38, §3bis, derde lid van de wet van 29 juni 1981 houdende de algemene beginselen van de sociale zekerheid voor werknemers en tot wijziging van het koninklijk besluit van 18 juli 2002 houdende maatregelen met het oog op de bevordering van de tewerkstelling in de non-profitsector, heeft de Raad echter, onder enkele uitdrukkelijke voorwaarden, gevraagd om in een tweede fase zo snel als mogelijk werk te maken van een volledige inkanteling van de doelgroepwerknemers in categorie 3b, door hantering van een ruime notie van mindervaliden. De Raad vraagt dan ook hier zo snel mogelijk duidelijkheid over te creëren.

In de oplossing voor een maximale compensatie op macroniveau voor de werkgevers behorend tot “categorie 3”, moet hiermee rekening worden gehouden.

- B. Tijdens de besprekingen in de commissie individuele arbeidsrelaties en sociale zekerheid en uit de berekeningen van de RSZ, is gebleken dat met toepassing van de parameters van een ZLL-grens van 1850 euro op maandbasis/ 5550 euro op kwartaalbasis en een hellingsgraad van 0,4% de werkgevers behorend tot “categorie 2” en “categorie 3 met werknemers zonder loonmatigingsbijdrage”, de zogenaamde categorie 3b, niet maximaal gecompenseerd worden voor de op 1 april 2022 voorziene stap 1 van de verhoging van het minimumloon op macrovlak.

Voor de werkgevers behorend tot “categorie 2” werd de niet-gecompenseerde kost op macrovlak begroot op 600.000 euro.

Voor de werkgevers uit “categorie 3 - met werknemers zonder loonmatigingsbijdrage” werd de niet-gecompenseerde kost op macrovlak begroot op 73.000 euro.

- C. Teneinde een maximale compensatie op macrovlak te bereiken voor de werkgevers behorend tot “categorie 2” en “categorie 3 - met werknemer zonder loonmatigingsbijdrage” van de structurele vermindering sociale zekerheid voor stap 1 van de verhoging van het minimumloon, stelt de Raad de volgende aanvullende maatregelen voor.

1. Werkgevers behorend tot “categorie 2” van de structurele vermindering sociale zekerheid

Het betreft in het bijzonder werkgevers die ressorteren onder het paritair comité 329, 330 en 331 en die behoren tot “categorie 2” van de structurele vermindering sociale zekerheid.

De Raad stelt op basis van de berekeningen van de RSZ voor om vanaf 1 april 2022 het gereserveerde budget van 600.000 euro te besteden aan een optrekking van de bovengrens voor de zeerlageloonvermindering van de aanvankelijk beoogde 1.850 euro naar 1.900 euro (te indexeren voor elke spilindexoverschrijding in diezelfde periode van 1 juli 2021 tot 31 maart 2022) met het oog op de compensatie van de resterende kost.

2. Werkgevers behorend tot “categorie 3 - met werknemers zonder loonmatigingsbijdrage” van de structurele vermindering sociale zekerheid

Het betreft de werkgevers van de erkende maatwerkbedrijven en de erkende beschutte werkplaatsen en hun werknemers voor wie geen loonmatiging is verschuldigd en die ressorteren onder het paritair comité 327.

De Raad stelt voor om vanaf 1 april 2022, naast de invoering van de zeerlagelonencomponent, de reserve van 73.000 euro (te indexeren voor elke spilindexoverschrijding in diezelfde periode van 1 juli 2021 tot 31 maart 2022) integraal te benutten om het forfait van de sociale Maribel te verhogen met het oog op de compensatie van de resterende kost. In lijn met zijn vorige adviezen voor categorie 3 pleit hij ervoor deze middelen voor 50% besteden aan werkgelegenheid en voor 50% voor de verlaging van de loonkost.

- D. De Raad wijst er tenslotte op dat het aannemen van dergelijke reglementering een impact zal hebben op de alternatieve financiering. Voor het overgangsjaar 2022 betekent dit dat het forfaitaire bedrag dat werd bepaald voor de alternatieve financiering moet worden verhoogd met $\frac{3}{4}$ van de meerkost op jaarbasis. Vanaf 2023 dient de compensatie voor de volledige meerkost structureel te worden ingebouwd in het mechanisme van de alternatieve financiering.
